Need an amazing tutor?

www.teachme2.com/matric

Collected and collated by

teachme2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL V1

NOVEMBER 2021

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 10 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Die fokus is op die begrip van die leesteks. Spel- en taalfoute word nie nagesien nie tensy dit die begrip/verstaan van die teks beïnvloed. (Taal- en spelfoute moet wel aangetoon word.)
- Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering moet oorweeg word.
- Vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie gepenaliseer** indien die aanhalingstekens ontbreek **nie**.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.

VRAAG 1 ***(Sien binne konteks na; sien betekenis na, nie woorde/taalgebruik nie.)***		
Vraag	**Antwoord**	**Punt**
1.1	Mense is nie intelligent genoeg nie. ✓ Hulle is emosioneel nie gereed nie. ✓	1 1
1.2.1	Verandering veroorsaak probleme./uitdagings in jou lewe./keer jou lewe onderstebo. ✓	1
1.2.2	Aanpasbaarheid sal 'n mens help om uitdagings (suksesvol) die hoof te bied./met selfvertroue aan te pak./ Dit sal jou ook help om suksesvol by nuwe/onbekende situasies aan te pas./om te swem. ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan.* *Die kandidaat kan die antwoord ook soos volg aanbied: As jy nie aanpas nie, ...*	1
1.2.3	Daar is min inligting oor die aspek van AK's beskikbaar (en dus word daar met toenemende erns navorsing daaroor gedoen). ✓	1
1.3	Haar stelling is geloofwaardig, want sy help maatskappydirekteure, (wat sukkel om by veranderinge aan te pas), in haar beroep as lewensafrigter./Sy is 'n lewensafrigter. ✓	1
1.4	Werkaansoekers sal anders vir onderhoude voorberei./hul vaardighede moet wysig./kwalifikasies op die lange baan/agtergrond skuif./op aanpasbaarheid/vermoë om probleme op te los, moet fokus./moet leer om op hul voete te dink tydens 'n onderhoudsituasie./aan te pas by die onderhoudsituasie. ✓	1
1.5	"Ou oplossings werk nie meer vir moderne probleme nie." ✓	1
1.6	Depressie is die nagevolg van mense wat sukkel om by verandering aan te pas./ Depressie is die gevolg van angs/vrees/weerstand teen verandering./ Depressie is 'n belangrike faktor in/beïnvloed iemand se aanpassingsvaardighede. ✓	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.7	Erken dat verandering normaal is. Erken dat verandering dikwels nodig is. Neem eienaarskap van die veranderingsproses. Stel dan 'n aksieplan op. Laastens gee erkenning aan jou suksesse (en persoonlike groei deur jouself op die skouer te klop.) ✓✓✓✓ *Die kandidaat bied VIER antwoorde vir EEN punt elk aan.*	4
1.8	Paragraaf 4 verwys na die feit dat maatskappydirekteure nie meer so baie belangstel in aansoekers se kwalifikasies nie,/op die aanpasbaarheidskwosiënt/probleemoplossings-vaardighede fokus, terwyl paragraaf 8 daarop wys dat jy oor die regte kwalifikasie moet beskik./kwalifikasies nie as ondergeskik gesien moet word nie. ✓ *Die kandidaat bied albei kante van die verskil vir EEN punt aan.*	1
1.9	Werknemers wat voorbereid is met vars denkrigtings, <u>sal in "nuwe"/stresvolle werksomgewings floreer</u>./<u>veranderinge as opwindend ervaar</u>./ Werknemers wat onvoorbereid is, ervaar stres./is bang. ✓	1
1.10	Ngobezi Dwada het 'n vooropgestelde idee dat veral ouer mense ongemaklik met die onbekende is./dat aanpassings by veranderde omstandighede vir hulle dikwels vreesaanjaend is./dat hulle dikwels bang is dat hulle nie die vermoë/vaardighede het om nuwe/vreemde situasies te kan hanteer nie./ Nie alle ouer mense is ongemaklik met die onbekende nie./met die aanpassing by veranderde omstandighede nie./bang vir die hantering van nuwe/vreemde situasies nie. ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan.* *Die kandidaat kan 'n positiewe of negatiewe vooroordeel in die antwoord aanbied.*	1
1.11.1	Dr. Ike Gentleman sê dat aanpasbaarheid by veranderinge 'n ingebore karaktereienskap by mense is, terwyl me. Ngobezi Dwada sê dat (ouer) mense 'n ingeboude weerstand teen verandering het./ Gentleman sê aanpasbaarheid is ingebore, terwyl me. Ngobezi Dwada sê jy moet voorberei word vir verandering. ✓ *Die kandidaat bied albei kante van die verskil vir EEN punt aan.*	1
1.11.2	Dr. Gentleman is 'n lektor (in Bedryfsielkunde)./baseer sy siening op grond van wat navorsers/navorsing daaroor bekend gemaak het./'n kenner op hierdie gebied. ✓	1
1.11.3	Mense aanvaar dat die lewe verandering/aanpassings gaan meebring. ✓	1
1.12	Nuwe situasies sal nie meer vir 'n mens 'n bedreiging inhou nie. Jy sal met jou lewe kan voortgaan, ondanks die uitdagings wat nuwe situasies meebring. Jy sal jou reaksies op uitdagings beter kan beheer. Jy sal die stres van verandering en aanpassing maklik kan hanteer. Dit dra daartoe by dat jou menswees geslyp word. Jou menswees word ontwikkel. ✓✓ *Die kandidaat bied TWEE soortgelyke antwoorde vir EEN punt elk aan.*	2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.13	Kelners bedien mense. Mense sit by restauranttafels. Mense eet. Die man hou 'n spyskaart in sy hand. Daar is eetgerei/kos op die tafel. ✓ *Die kandidaat bied enige TWEE soortgelyke antwoorde vir EEN punt elk aan.*	2
1.14	Modelle eet gewoonlik nie baie nie./ Die restaurante sal nie groot verliese ly om modelle gratis te laat eet nie./ Modelle wat daar eet, sal 'n positiewe beeld vir die restaurant skep. ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan.*	1
1.15	Ja Die man sê hy is 'n model./Hy hoef nie aan die standaardvereistes vir 'n model te voldoen om een te wees nie. **OF** Nee Die man lyk na 'n kansvatter. ✓ **EN** Ja Die kelner tree professioneel op./wil net sy werk (om mense te bedien) doen./ Die kelner is skepties dat die slordige man 'n model is. **OF** Nee Die kelner behoort nie nors/stuurs/afsydig teenoor die klant op te tree nie. ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoorde vir EEN punt elk aan.* *Die man se verwagting en die kelner se houding word onafhanklik geassesseer.*	1 1
1.16	Dit vestig die leser se aandag op die dramatiese verduideliking wat gaan volg oor waarom die man homself as 'n model sien./ Dit laat die voorafgaande stelling insink./ Tydsverloop waarin hy die kelner van die egtheid van sy woorde wil oortuig./ Bou spanning/afwagting terwyl die man aan ’n idee dink om die kelner te oortuig./ Kelner wil man nie glo nie; dus moes die man ná die ellips uitbrei./ Soek woorde om sy voorkoms te regverdig dat hy 'n gratis maaltyd kan kry. ✓ *Die antwoord moet binne konteks aangebied word*.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

1.17	Ja Die spotprentkunstenaar dink buite die boks om hierdie man as model uit te beeld wat dan die aanpasbaarheid van die kelner sal uitbeeld. In die spotprent gebruik die man sy aanpasbaarheidskwosiënt (AK)/om tot sy voordeel uit die boks te dink sodat hy 'n gratis ete kan kry./ In die spotprent dink die restauranteienaar buite die boks om vir modelle 'n gratis ete aan te bied. ✓ *'n Nee-antwoord kan nie hier aanvaar word nie.*	1
1.18.1	Nee Die muis wil nie verander nie; hy verwag dat die man formeel moet lyk, terwyl die restaurantopset informeel is. ✓ *Die kandidaat kan nie 'n JA-antwoord aanbied nie.*	1
1.18.2	Die man lyk nie deftig genoeg vir 'n restaurant nie. ✓	1
	TOTAAL: AFDELING A	**30**

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2

Nasien van die opsomming

- Die nasien van die opsomming word baseer op die insluiting van die relevante feite in die teks wat met die vraag ooreenstem.
- Opskrif/titel: Daar word nie van kandidate verwag om die leesstuk van 'n opskrif/titel te voorsien nie.
- Kandidate moet die opsomming in hul eie sinne, in enige volgorde skryf.
- Slegs wenke wat in volsinne aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate moet die korrekte getal woorde aandui.
- Punte word soos volg toegeken:
  - 7 punte vir 7 wenke (1 punt vir elke wenk)
  - 3 punte vir taal

    Totaal 10
- **Verspreiding van punte vir taal wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
  - 1–3 wenke korrek: ken 1 punt toe
  - 4–5 wenke korrek: ken 2 punte toe
  - 6–7 wenke korrek: ken 3 punte toe
- **Verspreiding van punte vir taal wanneer kandidaat woordeliks aangehaal het.**
  - 6–7 direkte aanhalings: ken geen punte vir taal toe nie
  - 4–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe
  - 2–3 direkte aanhalings: ken 2 punte vir taal toe

LET WEL:

- Tel van woorde:
  - Nasieners moet die aantal woorde wat gebruik is, tel.
  - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
  - As die getal woorde oorskry is, lees tot by die laaste sin waarin die getal woorde oorskry word en ignoreer die res van die opsomming.

MOONTLIKE PARAGRAAF

Jy moet gereeld oefen wat help om jou stresvlakke laag te hou, en jy moet ook elke dag 'n lekker aktiwiteit doen wat jou laat ontspan. Wees versigtig om nie te veel kossoorte te eet wat jou serotonienvlakke vinnig verhoog en tot stres lei nie. Probeer om nie te veel suiker- en kaffeïendrankies te drink wat stresvlakke aanhelp nie en sorg verder dat jy kwaliteitslaap inkry. Jy moet ook gereeld met oggendsonlig in aanraking te kom. Probeer laastens massering as 'n manier om stres te verlig.

[Getal woorde: 86]

OF

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AANHALING UIT TEKS		MOONTLIKE BEWOORDING	
1	*Oefen ... gereeld ...*	A	Oefen gereeld om jou stres te verminder.
2	*Doen elke dag iets lekker ...*	B	Doen elke dag 'n aktiwiteit wat vir jou aangenaam is om stres te verminder.
3	*Eet kossoorte wat jou ... ontspanne sal laat voel.*	C	Eet kossoorte wat jou laat ontspan, eerder as kossoorte wat jou serotonienvlakke verhoog.
4	*Vermy ... die oormatige inname van hoë suiker- en kaffeïendrankies ...*	D	Moenie te veel suiker- en kaffeïendrankies drink wat stresvlakke aanhelp nie.
5	*Sorg dat jy 'n behoorlike nagrus inkry ...*	E	Sorg dat jy kwaliteitslaap inkry omdat dit stres verlig.
6	*Stel jou aan soveel moontlik van die oggendsonlig se UV-strale bloot ...*	F	Stel jou gereeld aan sonlig/sonstrale/ oggendsonlig/UV-strale bloot.
7	*Besoek gereeld 'n masseur ...*	G	Probeer massering as 'n manier om stres te verlig.
			Getal woorde: 69

TOTAAL AFDELING B: 10

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

Nasien van hierdie afdeling:

- Spelling:
  - Eenwoord-antwoorde word nie gepenaliseer nie, al is die spelling nie korrek nie tensy die spelling die betekenis van die woord beïnvloed en/of spelling die aspek is wat geassesseer word.
  - Waar 'n afkorting getoets word, behoort die punte op die regte plek te wees.
- Sinskonstruksies moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word soos in die instruksie aangedui.
- Vir meervoudige keusevrae word die letter van die korrekte antwoord en/of die antwoord wat uitgeskryf is, as korrek aanvaar.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

Vraag	Antwoord	Punt
3.1	dié ✓ Dit verander die (bepaalde lid-)woord na 'n (aanwysende) <u>voornaamwoord</u>./ <u>aanwysende woord</u>. ✓	1 1
3.2.1	Dit trek die leser se aandag./ Dit laat die leser op die advertensie fokus./ Dit laat die leser wonder waaroor die advertensie handel./ Die leser sien die advertensie dadelik raak. ✓	1
3.2.2	Ja. Dit ondersteun die gevoel dat jy op 'n eiland is./ Dit sluit aan by 'n eilandgees./ Die woorde is in die vorm van 'n golf (wat by die eiland aansluit)./ Dit staan uit tussen die ander teks. **OF** Nee. Die lettertipe sluit nie by die eilandgees aan nie./ Die woorde staan teen 'n ander agtergrond wat dit onnodig maak om nog 'n keer uit te hef. ✓ *Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord vir EEN punt aan.*	1
3.3	Deur die gebruik van die woorde "jou"./"self"./ Die leser word direk aangespreek./ Die leser word uitgenooi om self te proe. ✓	1
3.4	Dit is om die eilandlewe as buitengewoon/uniek/met 'n vreemde bekoring te beskryf./ Dit is om die leser weg te voer./te oortuig. ✓	1
3.5	"lipleklekker"/"ontspan" ✓	1
3.6	C/ die ontspanne atmosfeer van 'n eilandlewe ondersteun./ C die ontspanne atmosfeer van 'n eilandlewe ondersteun. ✓	1
3.7	Die adverteerder hef/sonder die "fynproewers" uit asof net hulle Tropika mag drink. ✓ Die adverteerder is bevooroordeeld oor die feit dat "fynproewers" se lewens vervelig is./Tropika kikker jou saai lewe op. ✓	1 1
		10

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG 4: STROKIESPRENT

Vraag	Antwoord	Punt
4.1	A/ Onderwerp/ A onderwerp ✓	1
4.2	Die woord "tjommies" skep 'n informele gesprekstoon (wat by skoliere pas)./om by die geslag van die twee ander karakters te pas./ Aangesien hulle nie vriende is nie, dui die woord op sarkasme. ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan*.	1
4.3	Die vraagteken dui op die meisie se <u>onbegrip</u> (van die twee seuns se onvanpaste reaksie/handeling). ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan*.	1
4.4	Visueel: Hulle maak nie oogkontak met die meisie nie./ Hulle gesels asof sy nie daar is nie./ Slegs die gesiggie van die meisie word links onder in die hoekie van die raampie geteken, terwyl die twee seuns se volledige lyfies sentraal in die raampie geplaas is. ✓ Verbaal: Hulle gebruik die persoonlike voornaamwoord "sy" in plaas van "jy". ✓	1 1
4.5	Donkergedrukte woorde/Ander skriftipe/Woorde in hoofletters gedruk/ Twee uitroeptekens ✓ *Die kandidaat bied enige EEN van bogenoemde antwoorde vir EEN punt aan*. "ek roer"/"moet oppas"/"sommer nou-nou" ✓	1 1
4.6	Die man se woorde by die begrafnis was <u>roerend</u>./ Hy het baie <u>roerende</u> bates in sy testament nagelaat. ✓ *Die kandidaat bied enige <u>soortgelyke sin</u> met "roerend"/"roerende" vir EEN punt aan.*	1
4.7.1	In RAAMPIE 2 is die seun selfvoldaan/(leed-)vermakerig/gelukkig/trots/tevrede/in sy noppies/beïndruk met hom en sy maat, maar in RAAMPIE 5 lyk dit of hy skaam/ moedeloos/in 'n verleentheid is. ✓	1
4.7.2	Hy skaam hom vir sy maat se (ondeurdagte) reaksie./ Hy is moedeloos omdat sy maat se reaksie dalk 'n bevestiging is van dit wat die meisie in RAAMPIE 2 dink, (dat hulle reaksie/antwoord ondeurdag is)./ Hy lag oor sy maat se domheid.✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan*.	1
		10

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG 5: ARTIKEL

Vraag	Antwoord	Punt
5.1	hooftelwoord ✓	1
5.2	Die kinders was <u>bly en verheug</u> oor die reaksie. ✓ Ja Dit bevestig/versterk die kinders se geluk/opgewondenheid oor die reaksie op hul kunswerke. **OF** Nee Pleonasme is 'n taalverskynsel wat op lompheid dui. ✓ *Die kandidaat bied 'n soortgelyke antwoord vir EEN punt aan.*	1 1
5.3	Dag ✓ Ons ry daagliks bus skool toe en terug./Ek werk bedags in die tuin./Ek werk vandag in die tuin./Ons kom eersdaags kuier. ✓ *Die kandidaat bied enige soortgelyke antwoord vir EEN punt aan, maar kan nie daaglikse as antwoord aanbied nie.*	1 1
5.4	Die organisasie se skryfbehoeftevennoot**,** *Staedler***,** het die *Fimo*-kunstenaar, Riaan Marais, na hierdie sentrum gebring. Die parentese dui aan na wie die skryfbehoeftevennoot verwys. **OF** Sjoe, en het hierdie kinders van die buurt dit nou geniet! het Mia Sonnekus, woordvoerder van Staedler**,** gister gesê. ✓ Die parentese dui aan wie Staedler se woordvoerder is. ✓	 2
5.5	i – ni – si – a – tief ✓	1
5.6	Die Bulle het vanjaar 'n jong span./ Die span bestaan uit jong deelnemers./ Jong, dis 'n goeie span. ✓ *Die kandidaat bied 'n eie sin aan waar "jong span" as twee woorde gebruik word.*	 1
5.7	gemeen/gemeenskap en projek ✓ *Die kandidaat moet beide die stamme vir EEN punt aanbied.*	1
		10

TOTAAL AFDELING C:	**30**
GROOTTOTAAL:	**70**

Kopiereg voorbehou